

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Mészáros Zsolt ügyvéd (1055 Budapest, Falk Miksa u. 28. II. em. 2/A.) által képviselt **I. rendű felperes neve** (I. rendű felperes címe) I. rendű, **II. rendű felperes neve** (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a Dr. Felső Korlátolt Felelősségű Társaság (1072 Budapest, Dob u. 52. II. em. 1.) felszámoló által képviselt **I. rendű alperes neve** (I. rendű alperes címe) I. rendű, a Sáthory és Luther Ügyvédi Iroda (1054 Budapest, Aulich u. 7.) által képviselt **II. rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. rendű, a Dr. Bérczi Zsuzsanna ügyvéd (7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 119.) által képviselt **III. rendű alperes neve** (III. rendű alperes címe) III. rendű a személyesen eljáró **IV. rendű alperes neve** (IV. rendű alperes címe) IV. rendű alperesek ellen zálogjog fennállásának megállapítása és egyéb iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2007. november 28. napján kelt 2.G.40.095/2007/10. számú ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek által 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja, és a III. rendű alperes viszontkeresetét teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az I.- II. rendű felperesek 83.000,- (nyolcvanháromezer) forint viszontkereseti illeték megfizetésére kötelezését, és kötelezi a III. rendű alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 86.454,- (nyolcvanhatezer-négyszázötvennégy) forint le nem rótt viszontkereseti illetéket.

Az I. és II. rendű felperesek részéről a III. rendű alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 616.445,- (hatszáztizenhatezer-négyszáznegyvenöt) forintra leszállítja.

Kötelezi az I. rendű felperest - az állami adóhatóság külön felhívására - 215.946,- (kettőszáztizennötezer-kilencszáznegyvenhat) forint, a III. rendű alperest 86.454,- (nyolcvanhatezer-négyszázötvennégy) forint le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy fizessen meg a III. rendű alperesnek 15 napon belül 120.000,- (egyszázhuszezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a perben korábban meghozott G.40.089/2005/38. számú részítéletével el nem bírált kereseti kérelmek tárgyában döntött, és kötelezte az I, II. és III. rendű alpereseket arra, hogy fizessenek meg az I. rendű felperesnek egyetemlegesen, 15 napon belül 590.000,- Ft-ot és ennek 2002. április 1. napjától járó kamatait, valamint 935.000,- Ft-ot, és ennek 2003. szeptember 1. napjától járó kamatát. Kötelezte az I. rendű alperest arra is, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 15 napon belül 244.000,- Ft-ot, és ennek 2002. április 1. napjától járó kamatait, valamint kötelezte az I. és II. rendű felpereseket arra, hogy 15 napon belül fizessenek meg a III. rendű alperesnek egyetemlegesen 1.440.900,- Ft-ot. Az I. rendű alperes I. rendű felperes javára történő marasztalását arra alapította, hogy a felperes és az I. rendű alperes között bérleti szerződés állt fenn, miután a bejegyzésre nem került V. F. F. és V. Kft. jogviszonyaiba az I. rendű alperes lépett be kötelezettként. Az e bérleti szerződésben kikötött bérleti díj feltűnő értékaránytalanságát megállapítva az I. rendű alperes tartozását a bérleti szerződés rendelkezésével szemben a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján csökkentett összegben határozta meg. A bérleti díj mellett az I. rendű alperest az I. rendű felperes javára kártérítés megfizetésére is kötelezte amiatt, hogy a bérleti szerződés rendkívüli felmondására az I. rendű alperes magatartása szolgáltatott okot.

A II, III. rendű alpereseket az elsőfokú bíróság az I. rendű alperessel egyetemlegesen kötelezte a fenti összegek megfizetésre, megállapítva azt, hogy a II, III. rendű alperesnek az I. rendű alperes a bérleti szerződés alapján fennálló kötelezettségei teljesítéséért, illetőleg a szerződés megszegéséből eredő kártérítés megfizetéséért is kezesi felelősséget vállaltak.

Az I, II. rendű felpereseket a III. rendű alperes javára azért kötelezte az elsőfokú bíróság fizetésre, mert azt állapította meg, hogy a bérleti jogviszony megszűnését követően a felperesek tulajdonában álló bérlemény területén maradtak a III. rendű alperes tulajdonában álló kézi szerszámok 1.440.900,- Ft értékben, e szerszámok értékét a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleménye alapján határozta meg. Megállapította, hogy a III. rendű alperes ingóságai nincsenek meg, ezért azok pénzegyenértékének megfizetésére kötelezte az I. és II. rendű felpereseket. A 31/T/1. sorszám alatt csatolt lista, valamint I. F. és I. Z. tanúk vallomása alapján jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a lista szerinti ingók a III. rendű alperes tulajdonában állnak, és a felperesek birtokában maradtak.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek jelentettek be fellebbezést. Az I. rendű felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, az I, II. és III. rendű alpereseket terhelő marasztalási összeg felemelését kérte. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a részére járó bérleti díjhátralékot és kártérítés összegét nem a bérleti szerződésben meghatározott bérleti díj összegének alapulvételével, hanem - álláspontja szerint - aggályos szakértői vélemény alapján állapította meg.

Az I. és II. rendű felperesek fellebbezésükben támadták az elsőfokú bíróság ítéletének velük szembeni marasztaló rendelkezését, e körben is az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a III. rendű alperes viszontkeresetének elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint a III. rendű alperes nem bizonyította azt, hogy az általa felsorolt szerszámok a felperesek ingatlanára kerültek, és azt sem, hogy ezek egyáltalán a III. rendű alperes tulajdonában álltak. Hivatkoztak arra is, hogy marasztalásuknak semmiféle jogalapja nincs, és az ingóságok megállapított értéke is eltúlzott.

Az I. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, tájékoztatta másodfokú bíróságot arról, hogy a felperesek hitelezői igényt az I. rendű alperes felszámolási eljárása során nem jelentettek be, a hitelezői igények bejelentésére nyitva álló 1 éves határidő pedig 2008. március 14-én lejár.

A III. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, II. IV. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felperesek III. rendű alperes viszontkeresetével összefüggő fellebbezése alapos, egyebekben a fellebbezésük alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének tényállását az elsőfokú eljárás iratai alapján az alábbiakkal egészíti ki:

Az I. rendű felperes - a másodfokú tárgyaláson tett tényelőadása szerint - az I. rendű alperes felszámolási eljárásában a hitelezői igények bejelentésére nyitva álló 1 éves határidőn belül, azaz 2008. március 14. napjáig hitelezői igénybejelentést nem tett.

A III. rendű alperes a felek közti terjedelmes levelezés, továbbá a 2003. február hónapban indult peres eljárás során egészen 2004. január 9. napjáig, a Barcsi Városi Bíróság előtt 18. sorszám alatt előterjesztett előkészítő irat benyújtásáig nem hivatkozott arra, hogy saját tulajdonú ingóságai volnának a felperesi ingatlanokon, a felperesekkel szemben saját tulajdonú ingók kiadása iránt igénnyel nem lépett fel, a perben hivatkozott gépeket, berendezéseket és szerszámokat a II. rendű alperes tulajdonaként állította. Arról nem is tett említést, hogy 2003. áprilisát követő időben, amikor is a felperesek nem vitásan a III. rendű alperes részére az ingatlanra történő bejutást megtiltották, az ingatlanon saját tulajdonú ingóságai maradtak volna. A III. rendű alperes a Barcsi Városi Bíróság előtt 2004. január 9-én előterjesztett 18. sorszámú előkészítő iratában és viszontkeresetében arra hivatkozott, hogy az

előkészítő irathoz csatolt P.6. szám alatt nevesített levelezés mutatja azt, hogy a peres felek közti megegyezési kísérletek eredménytelenek maradtak. P. 6. szám alatt nevesítve az alperesek a felek közti korábbi levelezés anyagát csatolták, köztük egy egyezségi ajánlatot is, melyet a W. Kft nevében III. rendű alperes tett a II. rendű felperesnek 2002. augusztus 22-én, és mely levélben, illetőleg ajánlatban - annak 4. pontjában - a III. rendű alperes kifejti, hogy a gépek, faház, különféle berendezések, eszközök, szerszámok a W. Kft kizárólagos tulajdonában állnak, azokat a W. Kft az I. rendű alperes rendelkezésére bocsátotta, le nem számlázta, ezért ezek egy részét vagy bérbe vagy megvásárlásra felajánlotta az II. rendű felperesnek.

A 18. sorszámú előkészítő iratban a III. rendű alperes viszontkereseti kérelmet 1 darab betonkeverő, 1 darab Diesel 1,25 tonnás teherbírású targonca, valamint 1 darab villamos kapcsolószekrény kiadása iránt terjesztett elő, a mobil faház, a porelszívó berendezés, Diesel villástargonca, 3 darab villanymotor, és kéziszerszámok tulajdonosaként a W. Kft-t tüntette fel, és ennek kiadása iránt a W. Kft terjesztett elő ugyanezen iratban viszontkeresetet. Az előkészítő irathoz csatolt P/11. szám alatt nevesített iratok között - melyekre a II. III. rendű alperesek viszontkeresetük ténybeli alapjaként hivatkoztak - található egy III. rendű alperes aláírásával ellátott, kézzel írt, egy oldalas irat, mely III. rendű alperes magánszemély tulajdonaként 1 darab betonkeverőt nevesít 200.000,- Ft értékben, RAK 2 targoncát 200.000,- Ft értékben, valamint egyéb kéziszerszámokat 100.000,- Ft értékben, holott viszontkeresetében ezen egyéb kéziszerszámokat a fentiek szerint a W. Kft. II. rendű alperes igényelte.

A Somogy Megyei Bíróság előtt 2004. június 1. napján észrevételt terjesztettek elő (G.40.002/2004/16. sorszámú irat) az alperesek, ebben ingók kiadása iránti kérelmüket a II. III. rendű alperesek részletezték, és III. rendű alperes tulajdonaként tüntettek fel olyan szerszámokat és ingóságokat, amelyekről a korábbi 18. sorszámú előkészítő iratban szó sem esett, ezek értékét azonban nem jelölték meg. Az általuk az előkészítő iratban feltüntetett lista - tartalmát tekintve - azonos a per későbbi, 2004. szeptember 8-i tárgyalásán I. F. tanú által 31/T/1. sorszám alatt csatol listával.

A kiegészített tényállásra figyelemmel az I. rendű felperesnek az I, II. és III. rendű alperesek marasztalásával összefüggő fellebbezését alaptalannak találta a másodfokú bíróság, a III. rendű alperes viszontkereseti kérelmét részben teljesítő ítéleti rendelkezésével azonban nem ért egyet, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a körben - fellebbezett részében - részben megváltoztatta a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján, a III. rendű alperes viszontkereseti kérelmét teljes egészében elutasította.

Az I. rendű alperes 2007. március 14-e óta felszámolás alatt áll, így az I. rendű alperessel szemben támasztott követelések elbírálása során a csődeljárásról, felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló többször módosított 1991. évi XLIX. évi törvény (a továbbiakban Cstv.) rendelkezéseit is figyelembe kell venni. A

Cstv. 37. § (1) bekezdése értelmében az adóssal szemben fennálló olyan követeléseket, amelyeket a felszámolás közzétételétől számított 40 napon túl, de 1 éven belül jelentettek be, a felszámoló nyilvántartásba veszi és kielégíti, ha az 57.§ (1) bekezdésében felsorolt tartozások kiegyenlítése után van rá vagyoni fedezet. A (2) bekezdés értelmében a felszámolás alatt keletkezett, és felszámolási költségnek nem minősülő követelések tekintetében - ha a felszámolási zárómérleget még nem nyújtották be - a hitelezői igényt a követelés esedékessé válásától számított 40 napon belül kell a felszámolónak bejelenteni, aki a követelést - a 28.§ (2) bekezdés f) pontjában foglalt - határidőn belül benyújtott hitelezői igények között veszi nyilvántartásba. A 40 nap elteltével, de 1 éven belül - legalább a felszámolási zárómérleg benyújtásáig - bejelentett igények nyilvántartásba vételére és kielégítésére az (1) bekezdés az irányadó.

A Cstv. 37.§ (3) bekezdése szerint az (1) és (2) bekezdésben foglalt esetekben az 1 éves határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

A felperesek a követelésük érvényesítésére megszabott 1 éves igényérvényesítési anyagi jogi határidőt - melyet az idézett jogszabály kifejezett rendelkezése jogvesztőnek minősít - elmulasztották azzal, hogy hitelezői igénybejelentést nem tettek, ezért követelésük az egyenes adóssal, azaz a jelen per I. rendű alperesével szemben megszűnt.

Az I. rendű alperessel, mint főadóssal szembeni követelés biztosítására szolgált a II. III. rendű alperesekkel megkötött kezesi szerződés, mely szerződéssel a kezesek arra vállaltak kötelezettséget, hogy amennyiben a kötelezett nem teljesít, maguk fognak helyette a jogosultnak teljesíteni. A kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért kezességet vállalt, érvényesítheti azokat a kifogásokat, amelyeket a kötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben (Ptk. 273.§ (2) bekezdése). A kezesség járulékos jellegéből következik, hogy ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért a kezességvállalás történt, a főkövetelés megszűnésével a kezes kötelezettsége is megszűnik, s ugyanígy oszthatja a kezesi kötelezettség a főkövetelés sorsát abban az esetben is, ha az bírósági úton eleve nem érvényesíthető vagy utóbb vált a bírósági úton érvényesíthetatlenné (Ptk. 273.§ (3) bekezdése). Miután az I. rendű alperessel szembeni követelés megszűnt, a II. III. rendű alperesek kezesi kötelezettsége is megszűnt.

A fenti jogi helyzetnek - mely a másodfokú eljárás során következett be - az a következménye, hogy bár az alperesek fellebbezése hiányában az elsőfokú bíróság ítéletének az I, II, III. rendű alperesekkel szembeni marasztaló rendelkezése a Pp. 228.§ (3) bekezdése értelmében jogerőre emelkedett, a marasztalási összeg felemelésére irányuló fellebbezési kérelemmel azonban a másodfokú bíróság érdemben nem foglalkozhatott, figyelemmel arra, hogy a fellebbezésben foglalt jogi álláspont helyessége esetén sem volna lehetőség a marasztalási összeg felemelésére, miután e követelés megszűnését a másodfokú bíróságnak észlelnie kellett, különös tekintettel arra, hogy erre az I. rendű alperes a perben kifejezetten hivatkozott. Az I. rendű felperes fellebbezése tehát a fenti okokból alaptalan volt.

A III. rendű alperes viszontkeresete elbírálása körében a másodfokú bíróság a kiegészített tényállásban írtakra is figyelemmel úgy ítélte meg, hogy a III. rendű alperes az őt a Pp. 164.§ (1) bekezdése alapján terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, azaz nem bizonyította azt a tényt, hogy a 31/T/1. sorszám alatti listában megnevezett ingók a tulajdonában állnak. Az elsőfokú bíróság e körben I. F. és I. Zs. tanúvallomására alapította ítéleti döntését. I. F. tanú kihallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a telepre leszállított berendezések tulajdonjogáról konkrétan nem tudott, úgy tudta, hogy III.rendű alperesé. I. F. tanú a Barcsi Városi Bírósági iratok között szereplő, 5. sorszám alatti előkészítő irat elébe tárása után nyilatkozott úgy, hogy „az ott felsorolt ingóságok beszállításra kerültek az üzembe, és emellett kéziszerszámok is, úgy tudom, hogy ezek a Zs.-é voltak”. A 18. sorszám alatti viszontkeresetben felsorolt ingóságokra a tanú mindössze annyit nyilatkozott, hogy ezek a dolgok is ott maradtak a telepen. Az 5. sorszámú előkészítő iratban, a 18. sorszámú előkészítő iratban és a 31/T/1. sorszámú iratban felsorolt ingóságok nem azonosak egymással.

A 31/T/1. sorszám alatti listára a tanú úgy nyilatkozott, hogy azt maga készítette, arra azonban semmiféle magyarázatot nem adott, hogy ha és amennyiben ezen ingóságokon erre utaló név vagy jel nem volt, akkor vajon e több, mint száz tételnyi ingóságnál honnan tudta megállapítani azt, hogy ezek közül melyik III.rendű alperesé, és melyik a W. Kft.-é. Életszerűtlen az, hogy az e listában feltüntetett számtalan apróság - mint pl. reszelő, franciakulcs, hidegvágó, csavarhúzó, drótkefe, tolómérő - tulajdonjogát a tanú - az ingóság bármiféle megjelölése hiányában - el tudta volna különíteni.

I. Zs. tanú úgyszintén a Barcsi Városi Bíróság 5. sorszámú előkészítő iratában írt ingóságokra nyilatkozott úgy, hogy „úgy tudja, hogy ezek a Zs.-é voltak”, valamint hogy „emellett maradtak kéziszerszámok is a telephelyen”, de, hogy e kéziszerszámok miből tevődtek össze, erre nem nyilatkozott.

III. rendű alperes a kiegészített tényállás szerint a 18. sorszámú előkészítő iratban írt viszontkeresetében, annak petíium részében kéziszerszámok kiadását nem is kérte, az ehhez csatolt iratban nyilatkozott saját aláírásával úgy, hogy kéziszerszámok voltak a tulajdonában, holott a viszontkereseti tényállás a kéziszerszámokat a W. Kft tulajdonaként tüntette fel. A 31/T/1. sorszámú iratban III.rendű alperes tulajdonaként feltüntetett ingóságok jó része azonban még csak nem is kéziszerszám, és nem azonosítható az I. Zs. tanú vallomásában említett kéziszerszámokkal, ugyanis olyan tételek vannak itt felsorolva, amelyek kéziszerszámnak még véletlenül sem nevezhetők, pl. lapköszörű-gép 100.000,- Ft értékben, - holott a 18. sorszámú irat melléklete az összes kéziszerszámot teszi 100.000,- Ft értékűre - hidraulikus emelő 3 darab 225.000,- Ft értékben, satupad, lemezszekrény, kétajtós szekrény, reklámtábla, villamosvezeték, villanymotor, amelyeknél a kéziszerszám elnevezés szóba sem jöhet.

Miután az elsőfokú bíróság az I. II. rendű felperest a III. rendű alperes javára kifejezetten a 31/T/1. sorszámú iratban III.rendű alperes tulajdonaként feltüntetett,

szakértő által értékelt ingóságok ellenértékének megfizetésére kötelezte, a másodfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az itt feltüntetett ingóságok tulajdonjogát a III. rendű alperes igazolta-e, és a fentiek szerint arra a következtetésre jutott, hogy a perben kihallgatott tanúk vallomása alapján - különös tekintettel a III. rendű alperesi előadás ellentmondásosságára - nem lehet bizonyítottnak tekinteni azt a tényt, hogy a 31/T/1. sorszámú iratban III. rendű alperes tulajdonként feltüntetett ingóságok valóban a III. rendű alperes tulajdonában álltak, és a III. rendű alperes tulajdonában álló ingóságként maradtak a felperesi ingatlanokon. Semmiféle indokát nem adta egyébként a III. rendű alperes annak, hogy milyen jogcímen kerülhettek saját tulajdonú ingóságai a felperesi ingatlanokra, a kiegészített tényállás szerint a felpereseknek tett egyezségi ajánlatában is a W. Kft vagyontárgyaira hivatkozott, és a W. Kft. által a felperesi ingatlanokra szállított ingóságok tekintetében kívánt megállapodásra jutni. A tulajdonjog a W. Kft és V. Kft közti viszonylatban merült fel, és fel sem merült a felek közt korábban az, hogy a III. rendű alperes saját tulajdonú eszközei maradtak volna a felperesi ingatlanokon. A III. rendű alperes meg sem kísérelte megindokolni azt, hogy a perben tett tényelőadását milyen okból változtatta meg, hogy a 18. sorszámú előkészítő iratban írt viszontkeresete petítuma és az ahhoz csatolt melléklet milyen okból különbözik egymástól, hogy e viszontkereset később milyen okból változott át a 2004. június 1-jei előkészítő iratban más tartalmú viszontkeresetté.

A fentiekre tekintettel tehát azt tényként megállapítani, hogy a felperesnél maradt ingóságok a III. rendű alperes - és nem a II. rendű alperes - tulajdonában álltak, megállapítani nem lehetett, ezért a III. rendű alperes a felperestől sem kiadásra, sem értékmegtérítésre nem tarthat igényt.

Az I. rendű felperes fellebbezése az I, II, III. rendű alpereseket terhelő tőkeösszeg felemelése iránt alaptalan volt, az I. II. rendű felperes fellebbezése a viszontkereseti kérelem tekintetében alapos volt, ezért a viszontkereseti kérelem körében a másodfokú bíróság a viszontkereseti illeték felperesek általi megfizetésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzte, ehelyett a viszontkereseti elsőfokú illeték, valamint a felperesek fellebbezése folytán feljegyzett fellebbezési illeték megtérítésére a III. rendű alperest kötelezte, és az eredménytelen viszontkeresetre figyelemmel az I. II. rendű felperesek részéről a III. rendű alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét csökkentette.

A felperest kötelezte eredménytelen fellebbezése arányában az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték állam részére történő megtérítésére, valamint a felpereseket kötelezte a III. rendű alperes javára a tőkemarasztalás összegének felemelése iránti fellebbezés alaptalansága folytán a fellebbezési pertárgy értéknek megfelelő másodfokú perköltség megfizetésére. Az I. II. rendű alpereseknek költsége a másodfokú eljárásban nem merült fel.

A perköltségre és illetékre vonatkozó rendelkezések a Pp. 78.§ (1) bekezdésén, a Pp. 81.§ (1) bekezdésén, az Itv. 74.§-án, és a Kmr. 13.§ (1) bekezdésén alapulnak.

Pécs, 2008. április 23.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró